

ש"א ברכה

יוצא לאור ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "מקור חיים" בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג רבי יוסף מוגרבי שליט"א

בית הכנסת "זכור לאברהם" פיז'וטו רחוב מפרץ שלמה 100, קרית שרת חולון

ערש"ק פרשת "ויקהל-פקודי" כב' באדר תשע"ב גליון מס' 312

שיבת מברכין זורשי ניסן
המוכר בליכ שישי
המוכר: בשעה 9 בערב
33 דק' 1-2 זככים

זרוע ימין!

פרשתינו פותחת בצמד המילים "ויקהל משה...", ורבינו האור החיים הקדוש זצ"ל מבאר שהטעם שהיה צריך משה להקהילם, היה מפני שייראו לגשת אליו כי קרן עור פניו, לכן הוצרך להקהיל כולם. ביום פטירת משה רבינו ב' באדר דהאי שתא, נתבשרנו בבשורה המרה על הלקח מאיתנו ארון האלוקים, כ"ק האדמו"ר מנדבורנה ציס"ע רבי יעקב ישכר בער בן רבי חיים מרדכי זצ"ל. והאמת כי ייראנו מלגשת ולדבר אודותיו כי קרן עור פניו, ומי יכול לבא בסוד קדושים, אראלים ותרשישים, ולו דומיה תהילה. אולם באנו אך לזכור ולהזכיר את דברי המעם לועז, שכל המצטער על פטירתו של הצדיק, מתכפרים לו עוונותיו. ולכן נצטוינו לקרוא בפרשת "אחרי מות" ביום הכיפורים, כדי שישמעו אנשים מפטירת נדב ואביהוא ויצטערו על כך. שכל המצטער על חסרון הצדיק ובפרט מי שמוריד על כך דמעות, מוחלים לו כל עוונותיו ומכריזים עליו בשמים: וסר עוונך וחסאתך תכופר (ישעי' ו') ומלבד זאת יש לו זכות שלא ימותו בניו אחריו, ועליו נאמר: יראה זרע יאריך ימים. וכל מה שאומרים שמיתת הצדיק מכפרת על הדור, זה דוקא אם כולם מצטערים על מותו ומבכים עליו ושופכים עליו דמעות ומספידים אותו בלב ונפש. כי מותו של הצדיק דומה לחולה במחלה מסוכנת מאוד בכל אבריו, ובא הרופא ובדק דופקו, ואמר שלחולי הזה טוב להקזיז לו דם מזרועו, וכך היה, וכשהקזיזו דמו, נתרפא תוך כמה ימים. אף הצדיק כן, כי הצדיק דומה לזרוע ימין של הבריות, ושאר העם דומים לשאר אברי הגוף, וכשרואה הקב"ה שבני הדור חולים על ידי עוונות מרובים, אז הוא מקיז זרועם, שנוטל מהם הצדיק, ובכך מתרפאים שאר אברי הגוף שהם שאר העם. וזהו שאומר הכתוב בישעיה (נג') והוא מחולל מפשעינו, מדוכא מעוונותינו, מוסר שלומינו עליו, ובחברתו נרפא לנו, כלומר שהצדיק הוא מדוכא ופצוע מעוונותינו, שאלו היסורים שיש לצדיק, ובהקזת הדם של הצדיק, יש רפואה לעוונותינו. ומאחר שפטירת הצדיק דומה להקזת דם, אם כן כשם שההקזה צריכה להיות בגוף החולה, שבדאי לא יועיל אם יקזיזו דמו של חבירו, לכן אנו צריכים להיות כולנו גוף אחד, כדי שייחשב שההקזה נעשתה בגוף החולה ממש. וכיצד אנו מראים זאת? על ידי זה שבמות הצדיק כולנו מצטערים ובוכים עליו, ועל ידי כן נחשבת מיתת הצדיק כרפואה לנו. ולכן מי שמחפש טובה לנפשו ורוצה להירפא מעוונותיו, יבכה ויתאבל על מותו של הצדיק כאילו היה זה אביו או אחיו.

דברים חוצבים להבות אש קודש אלו של המעם לועז, די בהם כדי לעורר אותנו, לא לעבור לסדר היום, אחרי שלאחרונה נתבשרנו במיתתם של כמה וכמה צדיקים קדושי עליון. רואים אנו בחוש, שמהשמים מדברים אחרת - תובעים מאיתנו להשתנות, לא שינוי קטן, אלא שינוי קיצוני. לב יודע מרת נפשו, כל אחד ואחד מכיר בחסרונותיו ומה עליו לתקן, וכבר אמרו חז"ל: כל שרואה יסורים באים עליו, יפשפש במעשיו. ולא הערוד ממית אלא החטא ממית. נזכה לחזור בתשובה שלימה ורצויה לפניו יתברך ולזכות לראות במהרה את פניהם המאירים בתחיית המתים במהרה בימינו אמן.

גוף אזור

מספרים על האדמו"ר הקדוש מקוזמיר זצ"ל, שיצא פעם לשליחות מסיימת יחד עם הרבי הקדוש, רבי בונם מפשיסחא זצ"ל. בעת הולכם יחדיו הוציא הרבי הקדוש מקוזמיר מכיסו את קופסת הטבק אשר לו והושיט לרבי מפשיסחא. התפלא הרבי מפשיסחא: "הכיצד ידע מר שרצוני כעת במעט טבק?" השיבו הרבי מקוזמיר תשובה שצריכים אנו הרבה עבודה ותפילות כדי שזוכה גם אנו לענות תשובה נפלאה שכזאת. ענה לו הרבי מקוזמיר: "ומהיכן יודעת היד שכעת האף רצוני במעט טבק? אלא שהם גוף אחד, ואחד מרגיש בשני, בצרכיו, בכאבו ובשלוותו. אך אני אוהב כל יהודי כגופי ממש, ומשום כך מרגיש אני בכל יהודי מה הוא צריך, מתי הוא צריך וכמה הוא צריך..." כזה ראה וקדש. כמה נפלאה היא ההרגשה שכולם מאוחדים, כולם מגובשים, כולם אוהבים אחד את השני ומוכנים להתמסר בלב ונפש לכל יהודי באשר הוא. אין זה חומרא בעלמא אלא חובה שהיא זכות מאבינו שבשמים ומתורתנו הקדושה, שדוגלת ושמה דגש מיוחד בגודל מעלת השלום, האחדות ואהבת ישראל. וכבר מוזכר בפרשתינו על אותם כרובים מעשה זהב שהיו על ארון הקודש, מקום בו שרתה התורה הקדושה, ובפסוק נאמר: "ויהיו הכרובים פורשי כנפים למעלה סוככים בכנפיהם על הכפרת ופניהם איש אל אחיו וכו'", וכבר נאמר סימן מאת בורא העולם, שכאשר עם ישראל היו עושים רצונו של מקום והיו אוהבים ורצויים, היו הכרובים מפנים פניהם איש אל אחיו בשלום ובאחוה. והקב"ה ישתבח שמו לעד בחר דווקא בדרך זו להראות את חביבותם של בניו במעשה מעין זה, לרמוז להם שגדול השלום ואין כלי מחזיק ברכה יותר מהשלום, וכן הקב"ה מברך את בניו אוהביו - ה' עוז לעמו יתן, ה' יברך את עמו בשלום. אחים ואחיות יקרים, נרבה באהבה באחוה, בשלום וברעות, ונזכה לכל הישועות ולגאולה במהרה.

זמני כניסת שבת ויציאת השבת

לרכנו תם	יציאת השבת	כניסת השבת	ת"א
19:02	18:26	17:27	ת"א
19:08	18:25	17:13	י-ם
19:06	18:26	17:19	חיפה
19:07	18:26	17:30	כ"ש

הפסרת השבוע: "ויהי דבר"

מטעמים לשבת

בפנימיותו ובהרגשו. לדוגמא: בלעם היה נביא כמשה, כמו שאומרים חכמינו ז"ל במדרש (במדבר רבה יד, לד): "ולא קם נביא עוד בישראל כמשה" - בישראל לא קם, אבל באומות העולם קם, ואיזה הוא? - בלעם בן בעור. אם כן בלעם ודאי היה חכם, והיכן נבואתו וחוכמתו, הלא היה רשע? אלא חוכמתו היתה במוחו ולא בליבו. ועל דרך משל: בית מרקחת מלא תרופות, לא מרפא כלל וכלל אפילו את בעליו, עד שאדם יבלע את הכדורים ויכנסו לגופו פנימה. כן התורה שהיא תבלין ליצר הרע, וכמו שאמרו בתלמוד (קידושין ל:): "בראתי יצר הרע בראתי בתורה בליבו פנימה.

(תורת הפרשה)

"ולהורות נתן בליבו" (לה, לד)

כתב האבן עזרא זצ"ל: ישנם חכמים המחוננים בהרבה חוכמה, אולם הם מחזיקים אותה רק לעצמם. אינם יכולים או אינם רוצים למסור חוכמה זו ולהורותה לאחרים. לפיכך אמרה תורה, כי בצלאל ואהליאב חוננו מאת השם יתברך בכשרון, וגם ברצון "להורות" חוכמתם לאחרים, ולהפיץ מעיינותיהם חוצה.

(מענינה של תורה)

החורבן שדיבורים אלו מחוללים בעולמות העליונים, היו מבנים שהדיבור - כמעשה הוא! כמו שנאמר: "כי לא דבר ריק הוא מכס", הדיבורים אינם ריקים ממעש! וזהו שכתוב כאן, "אלה הדברים", יש להתייחס אל הדיבורים, בבחינת "לעשות אותם", לדעת שהם פועלים את פעולתם!

(מעין השבוע)

"וכל זוכם לב ככם יבואו ויעשו"

את כל אשר ציוה ה' (לה, י)

כתב בספר "מעיינות הנצח": אומרים משמו של רבי ישראל בעל שם טוב זצ"ל: החוכמה הגדולה שבכל החוכמות היא שלא להיות חכם כל עיקר, אלא לפעול ולעשות "את כל אשר ציוה ה'" מפני שכך ציוה האלוקים, ובכל שום חוכמה והתחכמות שבעולם...

(תורת הפרשה)

"וכל זוכם לב ככם יבואו ויעשו"

את כל אשר ציוה ה' (לה, י)

כתב בספר "זכרון מאיר": כדי לעשות את כל אשר ציוה ה', צריכים להיות לא רק "חכם מוח" אלא גם "חכם לב", היינו חכם

"ויקהל משה את כל עדת ישראל"

(לה, א)

פירש גאון עוזנו מרן החיד"א זיע"א: ידוע כי תר"ג מצוות מכוונות כנגד אברי האדם, רמ"ח מצוות עשה כנגד רמ"ח איברים וסס"ה מצוות לא תעשה כנגד סס"ה גידים. וכבר שאלו, הלא יש מצוות השייכות לכהנים, ויש מצוות השייכות למלך - ויש מי שלא נקרה לפניו קן ציפור, ויש מי שאינו יודע לשחוט. אבל כאשר יש אחדות בעם והוא כאיש אחד, נחשבות כל המצוות שכל אחד מקיים כזכות עבור הכלל. וזהו שנאמר: "ויקהל משה את כל עדת ישראל", הקהילים באחדות, ועל ידי כך אמר להם: "אלה הדברים אשר ציוה ה'", ויחשב לכם כאילו קיימתם בין כולכם כל המצוות!

(מעין השבוע)

"אלה הדברים אשר ציוה ה'"

לעשות אותם" (לה, א)

רבינו ה"אביר יעקב" אבוחצירא זצ"ל בספרו "פיתוחי חותם": ישנם המזלזלים באיסורי דיבור, כמו לשון הרע ורכילות, שקר וליצנות, באומרים: מה יש, אלו בסך הכל דיבורים; אבל, אילו היו יכולים לראות את

מוקנים אתבונן - סיפורי צדיקים

של "פתו בסלו". והנה, יום אחד הגיע יהודי שהסתבך בעסקיו, ובפיו סיפור. אם יוכל להשיג כספים, יהיה לו "מרווח נשימה", יוכל "לגלגל" מכאן ולהחלף ממצבו. נרעש הרב קובלסקי, הן לא בכל יום מזדמנת מצוה שכזאת, מצוה מהודרת של "וכי ימוך אחיך והחזקת בו". אותה עת היתה ביתו מאורסת, והוא פדה את תוכניות החיסכון רבות השנים, והיו בהם שלושים אלף דולר, שאותם הקציב לצורכי הנישואין של ילדיו. אבל ביתיים, הן יוכל לקיים בהן מצוה. נטל את הסכום ומסרו לאותו אדם. כעבור כמה שבועות, בעת שישב הרב קובלסקי ולמד בחברותא, צלצל הטלפון. הרים את השפורפרת ושמע שאותו יהודי פשט את הרגל. שלושים אלף הדולרים, הכסף שחשך במשך שנים, ותיכנן להשיא בו את ילדיו, ירד לטמיון. הודה למבשר, הניח את השפורפרת והמשיך בלימוד, כאילו לא ארע דבר... נושיו של אותו יהודי, ביקשו לעשות בו שמות. אנשים שהשקיעו אצלו סכומים פעוטים ירדו לחייו. בני תורה תבעו אותו לדין תורה. עלו ובאו אל הרב קובלסקי שיצטרף לתביעתם, שינסה להציל ולו חלק פעוט, כמציל מפי הארץ. לא זו בלבד שלא נשה בו, לא זו בלבד שלא קצף זועם עליו, עוד שוחח עימו ועודדו במצבו הקשה - יהודי פשט רגל, הן ליבו שבור! הראה פנים שוחקות - בכל הזדמנות שפגשו, והשתתף בכל לב בכל שמחותיו...

(אנא עבדא עמ' רל')

מסופר על הרב שמואל צבי קובלסקי זצוק"ל שעבודת המידות שלו, עיבודן ועידונן, הגיעו לשיאים בלתי נתפסים. מטיבה של עבודה זו, שעניינה נותרים ברשות היחיד, כמוסים מעין כל, מוצפנים בחביון לב. אבל לפני פטירתו ביקש להדריך את בנו בחובות הלבבות ובצפונות המצפון, וגילה טפח להורות ולהנחות. סיפר לו על יהודי, שגרם לו צרות צרורות, בצרות עין ולב. זילזל בו ברבים, ואף ביקש להכפיש את שמו. הרי זה מהדברים, שאפילו בתפילה הזכה שבערב היום הקדוש, מודיעים אנו, שאיננו מוחלים עליהם. אך כשעמד אותו יהודי להשיא את צאצאיו, גילגל הרב קובלסקי להשיג בעבורו כספים, ודאג שיגיעו אליו ממקורות שונים, ובלבד שלא יעלה בדעתו שהרב קובלסקי היה בעזרו... כדי שהדבר לא ישיבת את שמחתו... כאשר היה לראש ישיבת נדבורנה, ומשכורתו "קפצה" לפתע והגיעה למאתיים לירות, החליט לפתוח קופת גמל, תוכנית חיסכון ארוכת טווח לטובת הילדים. הרבנית לא הבינה, הלא עד כה חיינו בדחקות נוראה, מעתה ואילך נוכל לחיות בטובה, אבל מנין ניקח כסף לחסוך? והוא הרגיע: נכון, יהיה קשה, אבל בעוד מספר שנים נצטרך להשיא את הילדים, ואז יעמוד לרשותינו סכום נאה. יקויים בנו: הזורעים בדמעה - ברינה יקצורו... וכך היה, מדי חודש בחודשו היו חוסכים מפיהם, מלחמם הדל, כדי להשקיע בתוכנית החיסכון. לחסוך למען הילדים. עם כל ילד שנולד, הגדילו את הסכום. הדבר היה קשה, אבל נתן את ההרגשה

זיזדת השבוע

ידוע שאמר השי"ת: פיתחו לי פתח כחודו של מחט ואני פותח וכו', היכן רמוז בפרשתינו?

את התשובות יש לשלוח לפקס: 03 558 4485
בין הפותרים נכונה יוגרל (אחת לחודש)
אוגדן של עלוני ישא ברכה

פתרון החידה מפרשת "כי תשא": ללז ברש"י! לא, טו ברש"י.

והייתם לי סגולה

סגולה לאריכות ימים שלא לדבר בבית המרחץ וכבית הכסא אפילו דברים של חול.

(ישועה והצלחה)

מדברי ראש הישיבה הרב"ג ר' יוסף מוגרב" שליט"א

הזיכרון הבנים

על הפינוק ועל הגבולות

נפש הילד היא הנפגעת ביותר מן הפינוק, והוא זקוק לרסן על מנת שיוכל לשלוט בעצמו. נפשו חסרת היציבות מבקשת סדר בחיים, גבולות שיארגנו לו את חייו, יבנו לו עולם מסודר וברור, אשר בו יש אסור ומותר, מוקדם ומאוחר, רצוי ומצוי. הורה אשר רואה את הנולד, מרגיל את הילד מקטנות, שלא כל מה שהלב חושק מקבלים, או אז הוא גדל בתפיסת עולם בריאה וברורה, ותמיד יהיה נוח לחינוך, קשוב ומציית, ויטול יותר אחריות בצורכי הבית ובצרכים שלו. אומר לנו שלמה המלך ע"ה: "מפנק מנוער עבדו, ואחריתו יהיה מנון", ומפרש מצודת דוד: המענג את עבדו מנערותו, עודו לא נטה שכמו לסבול עול עבדות, הנה באחרית ימיו יהיה הוא שר ומושל על האדון, כי יגבה ליבו ויחדל מן המלאכה, והוא מוטל על האדון לתת לו די מחסורו. כשם שהחינוך הוא הרגל למעשים טובים ולמידות נאצלות, כן הפינוק הוא הרגל לאנטי חינוך, הרגל למעשים נבזים ומידות מתועבות. משום כך צריך עין פקוחה וערנות מוגברת מגיל צעיר מאוד, בעוד השתיל רך וניתן עדיין להטותו אל קו הישר. הגבול בין אהבה לפינוק חייב להיות ברור מאוד. הוא יקבע על ידי ההורים ושמירתו היא שתיתן לו קיום, בכל בית לפי רמת החיים בבית. והדברים משתנים במשך השנים, מה שהבכור קיבל לפני מספר שנים, עשוי להשתנות לאחיו הבאים אחריו. וכבר למדנו שחונך לנער על פי "דרכו" גם כי יזקין לא יסור ממנה, אין המידות שוות. לבן אחד יש להקל ולשני יש להחמיר, עם האחד להיות חביב ומול השני להשאר בכבוד הראוי ובריחוק מעט. ועל הכל צריך שערי סיעתא דשמיא, השפעה אלוקית מן השמים, וה' יזכנו לעשות רצונו כרצונו ושלא לחטוא בילדינו, ולזכות לראותם עושים רצונו של מקום, אכ"ר.

שלום בית

סדרי עדיפויות

משמעותם של נישואין היא נתינה, ולא נטילה. אנו אמורים לשתף בכל שמחה וחוויה את בן זוגנו, ושזה בדיוק המרשם אשר גורם לנישואין לשגשג. אם כל בן זוג סגור בתוך עצמו מבחינה רגשית, אז הקשר שלהם אינו של נישואין אמיתיים, אלא חברות. אנשים רבים מתייחסים באדישות אל בת זוגם. בהגיעם הביתה, הם מתחילים לקרוא עיתון או לשקוע בבילוי אחר. השאלה הראשונה שלהם עלולה להיות "מה יש לאכול?", זה מראה שהעיתון או הארוחה הרבה יותר מעניינים מבת זוגם, למרות שהיא חיכתה כל היום לראות סוף סוף את פניהם, דאגותיו האנוכיות מראות לה שלא איכפת לו ממנה. בסדר העדיפויות שלו קודמים אוכל ובילוי לבת זוגו, הנמצאת אי שם בתחתית הרשימה. טבעי שדבר זה יגרום להעיר את כעסה של בת הזוג. אף אם לא נאמרו דברים בפרוש, טינה אילמת אולי מצטברת בפנים. ובשום אופן אין להגיב בחוסר תשומת לב. עצוב מאוד לראות לעיתים בני אדם החיים זה ליד זה כאשר כלפי חוץ הם נשואים, אך במציאות כל אחד חי את חייו הפרטיים, וכמעט ולא משתף את השני בחוויותיו. כאשר אדם חוזר הביתה, השאלה הראשונה שלו צריכה להיות "ספרי לי כיצד עבר עליך היום?". פתיחה זו מראה על איכפתיות, וכי אתה מתעניין במה שקורה לה. לאחר מכן תוכל להתקדם לעיסוקי הקבועים, אך קודם וודא שבת הזוג יודעת שחשבת עליה. כך, לא יפריעו לה עיסוקיך כי היא כבר קיבלה את מה שמגיע לה. במדרש חז"ל ממליצים על דרך טובה לשמח את האישה: לקנות לה דבר משמח. מצוה לעשות זאת דוקא בחגים, אך תוכל לשמח אותה בדרך זו גם במשך השנה. הבא הביתה לפעמים פרחים או ממתק או ספר חדש שהיא תאהב. אף שיחת טלפון מהעבודה להגיד שלום שווה הון בעיני אשתך. כל המאמצים האלו מראים לה שאתה חושב עליה ושאיכפת לך. בת הזוג אינה מבקשת הרבה, היא מסתפקת באות שהיא חשובה בעיניך. וכאשר נעשה זאת, בחשק ובשמחה, נקבל זאת בחזרה, משום שכמים הפנים לפנים, כן לב האדם לאדם, ויפה לנהוג כן שעה אחת קודם.

אברי שפר

*הרה"ק רבי נחמן מברסלב אומר: על ידי הנגינה אדם ניכר אם קיבל עליו עול תורה.

*הרה"ק רבי מנחם מנדל מקוצק אומר: "והיה כנגן המנגן", אם המנגן הוא כמו כלי הנגינה - בלי פניה, אז - ותהי עליו רוח השם.

*הרה"ק רבי נחמן מברסלב אומר: קול נגינה מאדם רשע קשה ומקשה את עבודת השם.

*הבעל שם טוב הקדוש אומר: המלאך מיכאל עושה כתר מסנדלים שנשרו מרגלי יהודים הרוקדים בשמחת תורה.

(פתגמים נבחרים)

yeasa.beracha@gmail.com

www.tiferetbanim.co.il

למעוניינים שהעלון ישלח להם בדואר האלקטרוני, נא להשאיר הודעה:

למעוניינים כתובתנו באינטרנט:

על כן יאמרו המושלים - משל ונמשל

לחך והוא מר וחרף. אני זך ושקוף למראה, והוא קליפתו שחורה וסמוקה לזוועה - איך חשב שנוכל להשתדך?! הגיב הצנון: ודאי שכך, שאילולא כן לא הייתי רודף אחריו! שוב ואמור לו, שנכון אני ללכת לקראתו בכל דבר: אם טוען הוא שקשה אני - יגרדוני במגרדת ויפוררוני! טוען הוא שכהה ושחור אני - יקלפו קליפתי ויחשפו את לובני! אם רך הוא וניזל - מסכים אני שיבשלוני עימו עד שאהיה אף אני רך ונימוח! שמע הדבש כמה משתוקק הצנון להשתדך בו וכמה מוכן הוא להקריב, לא עמד בו הכוח לסרב והסכים לשידוך. "זה סיפור השידוך" - אמר הרב - "ומה דעתך לתוצאה?". "אומנם אין זו ריבת תפוחים או אוכמניות", חיווה התלמיד דעתו, "ועם כל זאת, אינה כה רעה..." "אכן", הסכים הרב, "אבל את העיקר שכחתי לספר... השניים התקשרו, ובסעודת הנישואין הוגשה המרקחת לשולחן. נברו בה הלומדים, ושקלו מה ברכתה: מצד אחד, הדבש המתיק וריכך ועידן את טעמה - ובכל זאת נימנו וגמרנו שברכתה בורא פרי האדמה, כי ככלות הכל - הצנון הוא העיקר, והדבש טפל לו..." הבין התלמיד מה דעת רבו על השידוך. מה צופה לו הרב בעתיד. מי יהיה עיקר ומי טפל בשידוך זה... עד כאן הסיפור וליקחו. אבל יוצאים מן הכלל הם חמשת מיני דגן, שגם אם מיעוט הם - הכל נעשה טפל להם. ואכן רק הגדולים בעצמותם והחשובים למאוד יוכלו לגרור קהלם, לסחפו ולהעלותו עימם. ומי שאינו במעלתם, מסתכן בירידה...

(מעין השבוע)

בספרים הקדושים מבואר, כי בתחילת פרשתנו נרמז התיקון לחטא העגל שבפרשה הקודמת: בעגל כפו בני הערב רב את רצונם על אהרן הכהן, והזיקו לכל ישראל. והתיקון הוא: "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל", שהכל יתכנסו ויתלכדו סביב הרועה הנאמן, שר התורה, יכופו עצמם לדעתו וילכו לאורו. כנאמר: "ישבו המה אליך, ואתה לא תשוב אליהם". בכוחו של גדול הזור לרומם אליו את קהלו, מבלי שיפגמו ברוממותו וגדלותו! אך לא כל הרוצה ליטול את השם, יבוא ויטול. גדלות עצומה נדרשת לשם כך! מה מאלף הסיפור הנדפס בהגדת "מעשה רב", אוצר סיפורים מרתקים על ההגדה של פסח, על תלמידו של הגאון רבי חיים מוולוז'ין זצ"ל, שבא לשאול בעצת רבו: מציעים לו לשאת בתו של עשיר מופלג המוכן לפרנסו בכבוד ויקר, ולאפשר לו להמשיך לשקוד על התורה. דא עקא, הלה בור ועם הארץ, אינו יודע צורת אות... שאלו הרב: "האכלת מימך מרקחת צנון?". תמה לשאלה. היה זה מעדן שכיח, מרקחת צנון בדבש. והרב הוסיף ושאל: "האם שאלת פעם את עצמך כיצד קם והיה שידוך כה מוזר, של צנון - עם דבש?". הרי לך שאלה! לא, מעודו לא נתן את דעתו על כך... "אם כך", אמר הרב, "הט אוזנך ושמע. הצנון חש שלא בנוח, קשוח הוא ומר, וזוכה ליחס מזלזל ומשפיל. החליט לשנות את היחס אליו, ולשנות את מעמדו. מה עשה, שלח שדכן אל הדבש, ובפיו הצעה: הצטרף נא אלי והיה לחתני. יחדיו נתגורר, ומחלקך, יהיה חלקי... מובן שהדבש לא אבה לשמוע: מה זה עלה בדעתו, התרעם באוזני השדכן - הלא אנו שני הפכים! אני רך כשמן הטוב, והוא נוקשה כאבן. אני מתוק

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

- ✓ כלי סעודה העשויים מתכת או זכוכית שנוצרו על ידי גוי, אפילו שקנו אותם מיהודי, צריך להטבילם במעין או במקוה של ארבעים סאה, ואפילו אם הם חדשים, צריך להטבילם.
- ✓ טעם לטבילת כלים הוא משום פליטת טומאה, כדי שיצא הכלי מטומאתו לקדושתו של ישראל, כמו גר שהתגייר שיצא מרשות הגויים לרשות ישראל.
- ✓ כלי מתכות כוללים כל סוגי המתכת, כגון: אלומיניום, ברזל, בדיל, נירוסטה, עופרת, זהב, כסף ונחושת, וחייב טבילתם הוא מן התורה.
- ✓ חכמינו ז"ל תיקנו טבילה לכלי זכוכית, מפני שהם דומים קצת לכלי ברזל, כיון שאם נשברו יש להם תקנה, שאפשר להתייחס ולעשות מהם כלי אחר, ולכן צריך להטבילם מדרבנן.
- ✓ אף על פי שחייב טבילת כלי זכוכית הוא לא מן התורה אלא מדרבנן, מכל מקום צריך לברך על טבילתם כשם שמברכים על כלי מתכות, כיון שגם על מצוות דרבנן אנו מצווים, וכמו שכתוב בתורה: "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל", ולכן יש לברך על טבילתם.
- ✓ כלי דורלקס ופיירקס המובאים מחוץ לארץ, דינם ככלי זכוכית רגילים, וחייבים להטבילם עם ברכה. וכלי ניילון ופלסטיק אינם צריכים טבילה מן הדין, והמחמיר על עצמו להטבילם בלי ברכה - תבוא עליו ברכה.
- ✓ כלים העומדים לשימוש חד פעמי, ובדעתו לזורקם לאחר השימוש, אינם צריכים טבילה, ולכן צלחות וכוסות וכדומה שעומדים לשימוש חד פעמי, וכן כלים מנייר אלומיניום (נייר כסף), שזורקים אותם לאחר השימוש בהם, אינם צריכים טבילה.
- ✓ הקונה קופסת שימורים, בקבוקי שתיה, או צנצנות של קפה נמס וכדומה מגוי או מתוצרת חוץ, והם נועדו לשימוש חד פעמי, אינו צריך להטבילם. אבל ראוי ונכון שיכוין שלא קונה את הבקבוק או הקופסא, אלא רק את התכולה בלבד. ומכל מקום אם רוצה להשתמש בהם שימוש נוסף לאחר שסיים להשתמש בתוכם - צריך להטבילם, ועל כל פנים אינו חייב לרוקן המאכל והמשקה מיד ולהטבילם, כיון שנחשב ל"שב ואל תעשה", ואינו נחשב כשימוש לכתחילה בלא טבילה.
- ✓ כל הכלים שמשמשים בהם לאכילה ושתיה או להכנת האכילה - חייבים בטבילה, כגון סירים, מחבתות, (ומחבת "טפלון" לא יברך על טבילתה) כוסות, צלחות, סכינים, כפיות, מזלגות, ומטבילים אותם עם ברכה (כשהם עשויים מחומר שחייב בטבילה), וכן מיחם (דוד לחימום מים), מסננת, מסחטת מיץ, מכונה לחיתוך לחם, מספריים לחיתוך עופות צלויים, רשת לצליית בשר או כבד, כל אלו מטבילים בברכה אם עשויים מחומר החייב בטבילה בברכה. ומספרים שחותכים בהם עופות חיים, יטבילם בלי ברכה.
- ✓ מקלף שרוב שימוש הוא לירקות שאינם נאכלים חיים, וטעונים בישול, יטבילנו בלי ברכה, אבל מקלף שרוב שימוש הוא לקילוף פירות, או ירקות שנאכלים חיים ולא טעונים תיקון נוסף, יטבילנו עם ברכה.
- ✓ מלחיה מזכוכית או ממתכת טעונה טבילה עם ברכה. וכן פומפיה טעונה טבילה עם ברכה. וכן גביע טעון טבילה עם ברכה.

(הבית היהודי - חלק ט')